

**FICTION
CONNECTION**

**COLECȚIE COORDONATĂ DE
Magdalena Mărculescu**

William Kent Krueger

Acest sărâm al blândeții

Traducere din limba engleză de Andreea Popescu

Pentru Boopie, cu dragoste

*O, Muză, cântă-mi și prin mine spune
povestea.*

Homer, *Odiseea*

Partea întâi

Dumnezeu e o tornadă

Prolog

La început, după ce a făcut cerul și pământul, lumina și întunericul, uscatul și marea, precum și toate ființele vii care trăiesc în aceste locuri, după ce a creat bărbatul și femeia și înainte de a se odihni, cred că Dumnezeu ne-a mai făcut un dar. Ca să nu uităm originea divină a acestel frumusci atotcuprinzătoare, ne-a dat povestile.

Sunt un povestitor. Locuiesc într-o casă la umbra unui sicomor pe malul râului Gilead. Când mă viziteză străncopii, îmi spun că sunt bătrân.

— Bătrân e un clișeu, le spun eu, prefăcându-mă dezamăgit. E de o banalitate îngrozitoare. O insultă. M-am naștut odată cu soarele, pământul, luna, planetele și toate stelele. Fiecare fărâmă din trupul meu a fost acolo de la începuturi.

— Ești un minciнос, se încruntă ei în joacă.

— Nu sunt un minciнос. Sunt un povestitor, le reamintesc eu.

— Atunci, spune-ne o poveste, mă roagă ei.

N-am nevoie să insiste. Povestile sunt bucuria vieții mele și le împărtășesc cu drag.

11

William Kent Krueger

Ceea ce am să vă relatez a început pe malurile râului Gilead. Chiar dacă ați crescut în inima ținutului, nu vă amintiți probabil aceste întâmplări. Evenimentele din vara anului 1932 au însemnat doar pentru cei care le-au trăit și puțini dintre ei mai sunt în viață.

Gilead este un râu frumos, mărginit de plopi roșii, care erau bătrâni și pe vremea copilăriei mele.

Lucrurile stăteau altfel atunci. Nu erau mai bune sau mai ușoare, doar diferite. Nu călătoarea ca acum, iar pentru mulți locuitorii ai districtului Fremont din Minnesota, lumea se limita la ce se putea vedea până la linia orizontului. La fel ca mine, nu înțelegeau că, dacă ucizi un om, viața ta se schimbă pentru totdeauna. Dacă acel om învie, te transformi. Am văzut asta și alte miracole cu ochii mei. Printre multele lecții de înțelepciune pe care viața mi le-a dat în toți acești ani, este și aceasta: fi deschis către orice, căci nu-i chip să nu se întâmple ceea ce întrezărești cu toată inima.

Povestea pe care am să v-o spun s-a petrecut într-o vară, cu mult timp în urmă. E despre moarte, răpire și copii urmăriți de nenumărați demoni. Este o poveste despre curaj și lașitate. Despre dragoste și trădare. Și, desigur, despre speranță. Oare nu despre asta e vorba în orice istorisire bună?

Capitolul unu

Albert i-a dat nume șobolanului. I-a spus Faria.

Era o ființă bătrână, un ghem de blană cenușiu cu alb. Stătea aproape tot timpul prin unghele micii sale celule, alergând cu pași iuți de-a lungul zidului către colțul unde pușcescă câteva firmituri din biscuită tare care fusese masa mea. Noaptea nu-l puteam vedea, dar auzeam foșnetul ușor pe când fugea de lângă crăpătura din colț pe pialele de pe podea, înălțăfirmituri și se întorcea în același fel. De căte ori lumina lunii cădea în directă bună și razeli ei strălucitoare se strecuau prin fanta îngustă care era singura fereastră, luminând piețrelui de pe zidul de est, puteam să zăresc uncoii reflecându-se forma zveltă și ovală a lui Faria. Avea blana de un argintiu-pal, iar coada subțire se întâra în urma lui ca o prelungire a făpturii sale.

Prima oară când am fost dus în ceea ce soții Brickman numeau camera tăcuță, l-au închis și pe fratele meu mal marc, Albert, acolo. Era o noapte fără lună, în cehula mică era întuneric bezna, patul consta dintr-o rogojînă subțire de paie întinsă pe podeaua de pământ, iar ușa era un dreptunghi din fier ruginit, cu o deschizătură în partea de

jos, pe unde era împinsă o farfurie pe care intotdeauna se găsea doar un biscuit tare. Eram foarte speriat. Mai târziu însă, Benny Blackwell, un Sioux din Rosebud, ne-a spus că, pe vremea în care Școala Pregătitoare Lincoln pentru Indieni era un avanpost militar numit Fort Sibley, camera tăcută fusese folosită pe post de carceră. În acele timpuri, acolo sătuseră soldați. Când Albert și cu mine am ajuns în camera aceea, erau închiși numai copii.

Pe atunci nu știam nimic despre şobolani, în afara de povestea flulerășului din Hamelin care scăpase orașul de dăunători. Mă gândeam că erau creațuri murdare care mâncau orice și care probabil aveau să ne devoreze și pe noi. Albert, care era cu patru ani mai mare decât mine și mult mai înțelept, mi-a spus că oamenilor le e cel mai teamă de ceea ce nu înțeleg și, dacă ceva te sperie, cel mai bine este să încerci să te familiarizezi cu acel lucru. Asta nu înseamnă că n-o să mai fie înnăpățită în continuare, dar teamă de care ești conștient e mai ușor de gestionat decât cea pe care îl-i închipui. Astfel că Albert i-a dat un nume şobolanului, căci un nume îl facea un şobolan aparte. Când l-am întrebat de ce Faria, mi-a spus că era dintr-o carte, *Contele de Monte Cristo*. Lui Albert îi plăcea foarte mult să citească. Mie îmi placeau să-mi creez propriile povestiri. De căte ori ajungeam în camera tăcută, îl hrăneam pe Faria cu firmituri și îmi imaginam istorisiri despre el. Am studiat articole despre şobolani din *Encyclopaedia Britannica* luată de pe rafturile bibliotecii de la școală și am descoperit că sunt inteligenți și sociabili. De-a lungul anilor și al multor nopți petrecute în izolare camerei tăcute, m-am îmrietenit cu mica ființă. Faria. Un şobolan extraordinar. Tovărășul celor neadaptați. Un alt prizonier în închisoarea întunecată a soților Brickman.

În prima noapte petrecută în camera tăcută, Albert și cu mine am fost pedepsiti fiindcă o contrasiseserăm pe doamna Thelma Brickman, directoarea școlii. Albert avea doisprezece ani, iar eu, opt. De-abia veniserăm la Școala Lincoln. După cină, alcătuia dintr-o tocana apoașă și fără niciun gust, ce conținea numai câteva bucătele de morcov, cartofi, ceva vâscos și verde și niște zgârciuri, doamna Brickman se așea în capătul marii săli de mese și le spunea tuturor copiilor o poveste. Majoritatea celor erau urmate de una dintre povestile doamnei Brickman. De obicei conțineau o lecție de morală pe care ca o credeau importantă. După aceea, voia să știe dacă erau întrebări. Mi-am dat seama mai târziu că era o arogență din partea sa, ca să pară că ne invită cu adevărat să purtăm un dialog cu ea, unul care să semene cu o conversație între un adult înțelept și un copil inteligent. În acea seară ne spusese povesta întreacării dintre Iepure și broasca-testoasă. Când ne-a întrebat dacă aveam nelămuriri, am ridicat mâna. A zâmbit și mi-a dat cuvântul.

— Da, Odie?

Știa cum mă cheamă. M-am emoționat. Printre alăția copiilor, atât de mulți, încât nu credeam că voi reuși să învăț cum îl chema pe totii, ea și-a amintit numele meu. M-am întrebat dacă era din cauză că veniserăm acolo de puțin timp sau pentru că eram cele mai albe fețe într-o încăpere mare plină de copii indieni.

— Doamna Brickman, ați spus că morala poveștili e că lenea este un lucru îngrozitor.

— Așa este, Odie.

— Credeam că a fi lent și conștiincios te ajută să câștigi cursa.

— Nu văd nicio diferență.

Tonul voicilor sale era ferm, fără să fie și aspru, deocamdată.

— Tatăl meu mi-a citit povestea, doamnă Brickman. Este una dintre fabulele lui Esop. și a spus...

— A spus?

Tonul voicilor ei era acum diferit. Ca și cum încerca să scuipe un os de pește înțepenit în gât. *A spus?* Stătuse așezată pe un taburet care o înălța, astfel încât toți cei aflați în sala de mese puteau să-o vadă. S-a dat jos și s-a îndreptat, printre mesele lungi, cu băieți de o parte și fete de celalăt, către mine și Albert. În tâcerea mormântă a marii săli, puteam auzi scărățitul tocilor ei de cauciuc pe podeaua veche în timp ce se apropia. Băiatul de lângă mine, al cărui nume nu-l știam încă, s-a tras la o parte, ca și cum încerca să se îndepărteze de un loc unde urma să cadă fulgerul. I-am aruncat o privire lui Albert, iar el a căținat din cap, sugerându-mi să nu scoț nicio vorbă.

Doamna Brickman s-a aplecat amenințător spre mine.

— A spus?

— D-d-da, doamnă, am răspuns, bâlbâindu-mă, dar pe un ton plin de respect.

— Și unde e el?

— Șt-știți, doamnă Brickman.

— A murit, asta e. El nu mai e aici să-ți citească povestile. Acum ascultă povestile spuse de mine. Iar povestile asta înseamnă exact ceea ce spun eu că înseamnă. Ai înțeles?

— Eu... eu...

— Da sau nu?

S-a aplecat și mai mult spre mine. Era zveltă, ovalul delicat al chipului ei având culoarea unei perle. Ochii îi erau verzi și pătrunzători, precum ghimpii noi ai unui

trandafir. Avea părul lung și moale, pe care îl peria ca pe blana unci pisici. Mirosea a talc și răspândea un iz foarte vag de whisky, un amestec de arome cu care urma să mă obișnuiesc de-a lungul anilor.

— Da, am spus eu cu glasul cel mai stins cu care vorbiștem vredodă.

— Nu a vrut să vă supere, doamnă, a zis Albert.

— Am vorbit cumva cu tine?

Ghimpii din ochii ei verzi l-au împuns pe Albert.

— Nu, doamnă.

Doamna Brickman s-a îndreptat de spate și a aruncat o privire prin sală.

— Mai sunt alte întrebări?

Crezusem — sperasem, mă rugasem — că totul se terminase aici. Dar în acea noapte, domnul Brickman a venit în dormitor și ne-a chemat afară pe mine și pe Albert. Domnul Brickman era înalt și subțire, și în plus era și chipos, după cum spuneau multe femei de la școală, însă tot ce am văzut eu au fost ochii lui care erau două pupile negre, amintindu-mi de un șarpe cu picioare.

— Voi, băieți, veți dormi în altă parte de data asta, a zis el. Urmași-mă.

N-am închis un ochi în acea primă noapte în cameră tăcută. Era aprile și vîntul ce bătea dinspre câmpile pustii din Dakota era încă rece. Tatăl nostru murise cu mai puțin de o săptămână în urmă. Mama se stinsese cu doi ani înainte. Nu aveam rude în Minnesota, nici prieteni, pe nimeni care să ne cunoască sau căruia să-i pese de noi. Eram singurul băieți alb într-o școală pentru indieni. Ce putea fi mai rău? Atunci am auzit șobolanul și mi-am petrecut restul acelor ore lungi și întunecate, până în zori, lipit de Albert și de usa de fier, cu genunchii la

gură, plângând, și doar Albert mă putea vedea și oricum numai lui îi păsa.

Trecuseră patru ani între acce primă noapte și cea pe care tocmai o petrecusem în camera tacută. Mai cresusem și mă schimbasem. Vechiul și speriatul Odie O'Banion dispăruse de mult, la fel ca mama și tata. Acest Odie care eram acum avea o înclinație spre revoltă.

Când am auzit cheia învărtindu-se în broască, m-am ridicat în capul oaselor pe rogojina de paie. Ușa de fier s-a deschis și lumina dimineații s-a revărsat înăuntru, orbindu-mă pentru o clipă.

— Haide, Odic, scoală-te.

Deși nu puteam desluși conturul feței, am recunoscut vocea imediat: Herman Volz, bătrânul german care se ocupa de atelierul de tâmplărie și era consilierul adjunct al bătăilor. Stătea în prag, împiedicând lumina soarelui să pătrundă în încăperă. S-a uitat în jos la mine prin ochelari lui groși, chipul său blând fiind palid și trist.

— Vrea să te vadă, mi-a zis. Te duc la ea.

Volz vorbea cu accent german, așa că v sună ca *f*.

M-am ridicat în picioare, am împărtit cuvertura subțire și am așezat-o pe o stinăghie fixată de zid ca să poată fi folosită de următorul copil care avea să fie trimis acolo, știind prea bine că acela voi fi eu.

Volz a închis ușa în spatele nostru.

— Ai dormit bine? Te mai doare spatele?

Uneori erai bătut cu biciul înainte de a fi dus în camera tacută, iar seara de dinainte nu făcuse excepție. Mă durea spatele din pricina rănilor, dar nu-mi plăcea să vorbesc despre asta.

— Am visat-o pe mama, am spus.

— Chiar așa?

Camera tacută era ultima dintr-un sir de încăperi aflate într-o clădire lungă care fusese odată închisoarea avanpostului. Celelalte camere — toate celule la început — deveniseră spații de depozitare. Volz și cu mine am înaintat de-a lungul fostei închisori și am traversat curtea către clădirea administrației, o construcție cu două etaje din piatră roșie care se înălța printre ulmii maiestuoși ce fusese răstignită de primul comandant al Fortului Sibley. Copaci aruncau întruna umbriă asupra clădirii, ceea ce o transforma într-un loc veșnic întunecat.

— A fost un vis plăcut, deci? a întrebat Volz.

— Ea era într-o barcă pe râu. Eu eram în alta, încercând să-prind din urmă și să-l văd chipul. Dar oricât de tare văsleam, ea era mereu prea departe.

— Nu pare să fi fost un vis frumos, a zis Volz.

Purta o salopetă curată cu pieptari peste o cămașă albăstră de lucru. Mâinile lui uriașe, jultite și pline de cicatrici de la lucrul în atelier, îi atârnau pe lângă corp. Jumătate din degetul mic de la mână dreaptă îi lipsea; o pierduse în urma unui accident cu un fierăstuără. Pe la spate, unii copii îl numeau Bătrânul Patru-săi-jumătate, dar Albert și cu mine nu-i spuneam așa. Tâmplarul german fusese întotdeauna bun cu noi.

Am intrat în clădire și ne-am îndreptat spre biroul doamnei Brickman. Aceasta era așezată în capătul mesei mari, cu un semineu de piatră în spatele ei. M-a surprins puțin să-l văd pe Albert acolo. Stătea drept și înalt lângă ea, ca o sentinelă. Chipul său nu exprima nimic, dar ochii lui îmi vorbeau. *Ai griju, Odie, îmi spuneau*.

— Mulțumesc, domnule Volz, a zis directoarea. Poți aștepta afară.

Întorcându-se să plece, Volz mi-a pus o mână pe umăr, un gest simplu, dar a cărui intenție am apreciat-o.
— Îmi fac griji pentru tine, Odie, mi s-a adresat doamna Brickman. Încep să cred că șederea ta la Școala Lincoln se apropie de sfârșit.

Nu știam ce voia să spună, dar n-ay fi zis că era neapărat vorba de ceva rău.

Directoarea avea o rochie neagră; părea să fie culoarea ei preferată. O auzisem odată din întâmplare pe domnișoara Stratton, profesora de muzică, spunându-i altel profesore că doamna Brickman se îmbrăcă în negru din cauză că era obsedată de infâșarea sa și consideră că negrul te face mai zvelt. Avea efect, căci directoarea îmi evoca mânerul lung și subțire al unui vâtrai. Preferința ei pentru această culoare îi adusese o poreclă pe care toți o foloseam, fără ca ea să știe, desigur: Vițătoarea Neagră.

— Știi la ce mă refer, Odie?

— Nu sunt sigur, doamnă.

— Chiar dacă nu sunteți indieni, șeriful ne-a rugat să vă acceptăm pe tine și pe fratele tău fiindcă nu mai erau locuri la orfelinatul de stat. Am făcut-o din bunătate. Mai există însă o variantă pentru băieții ca tine, Odie. Școala de corecție. Știi ce e?

— Știu, doamnă.

— Vrei să fi trimit acolo?

— Nu, doamnă.

— Așa m-am gândit și eu. Atunci, Odie, ce vei face?

— Nimic, doamnă.

— Nimic?

— N-am să fac nimic carcă să mă trimită acolo, doamnă.

Directoarea și-a pus mâinile pe masă, una peste alta, și și-a răsfirat degetele, formând un fel de plasă pe lemnul

lăcuit. Mi-a zâmbit, cu satisfacția unui păianjen ce tocmai înălțase o muscă.

— Bine, a zis ea. Bine.

Apoi a făcut un semn cu capul către Albert.

— Ar trebui să leu exemplu de la fratele tău.

— Da, doamnă. Mă voi strădui. Aș putea să-mi dați muzicuța înapoi?

— Tii mult la ea, nu-i aşa?

— Nu prea. E doar o muzicuță veche. Îmi place să cânt. Mă ferește de necazuri.

— Un dar de la tatăl tău, probabil.

— Nu, doamnă. Am găsit-o undeva. Nu-mi amintesc unde.

— Ciudat, a zis ea. Albert mi-a povestit că e un dar de la tatăl vostru.

— Vedeți? am spus, dând din umeri. Nu e destul de specială ca să-mi amintesc de unde o am.

Ea m-a privit pătrunzător, apoi a zis:

— Foarte bine.

A scos o cheie din buzunarul rochiei, a desculat un sertar și a luat de acolo muzicuța.

Am întins mâna, dar ea a tras-o înapoi.

— Odie?

— Da, doamnă.

— Data viitoare nu îl-o mai dau, ai priceput?

— Da, doamnă, am priceput.

Mi-a întins-o, iar degetele ei de păianjen mi-au atins mâna. Când m-am întors în dormitor, mi-a trecut prin minte să folosesc săpunul din sodă de la baie ca să-mi frec mâna până la sânge.